

Forfatter, som igaar blev nævnt, og som med megen Omhyggelighed i en Afhandling har behandlet hele dette Spørgsmaal, har søgt med Tal at dokumentere, at dette Tab er for Inøjet at regne, og jeg fra mit Standpunkt kan slet ikke gaae ind paa, at der er noget; men der er desuden andre Grunde, som gjøre, at jeg meget stærkt maa holde paa, at man ikke skal bortarbefæste eller sælge Noget af Præstegaardenes Avlinger. Det er saaledes altid forbundet med Tab at sælge Bærdier, som ere stigende, og at de Bærdier, man faaer for dem, ere synkende, er sagt saa ofte, at jeg i den Henseende ikke behøver at fremsføre noget Beviis; der foreligger i den Henseende saamange Fakta og Kjendsgjerninger med Hensyn til, hvad der er solgt og afhændet, at det er overflødigt at anføre Mere. Men hvorfor vil man overhovedet stille Præstegaardene ved disse stigende Bærdier? Lad os tænke os det Tilfælde, at vort Land i længere Tid kommer i saadanne kritiske Forhold og Omstændigheder, der mere og mere hidføre Muligheden og Nødvendigheden af, at Alle maae gjøre store Opoffrelser, ja at man, for at frelse det Hele, maa gjøre stærke Greb i de Kasser, som man har til Disposition — jeg troer ikke, at man vil gjøre noget Greb i de Fonds, som ere henlagte til særlige Formaal, uden under ekstraordinaire Forhold —, vilde det da ikke være godt, at Præsterne saaledes kunde reduceres til at leve af Præstegaardene, uden at have andre Eksistensmidler? Jeg skal ikke nægte, at jeg frimodig staaer som en Forsvarer af ikke at afhænde eller bortarbefæste disse Præstegaarde.

De Bemærkninger, som jeg iøvrigt kunde have at gjøre med Hensyn til det foreliggende Lovudkast, skal jeg opsætte til en senere Behandling og endnu til Slutning kun udtale mig om en Sag, der ligger mig meget paa Hjerte, nemlig Spørgsmaalet om Offer og Alcidensfer. Det er ganske vist, at i nogle Kjøbstads-Kald og i nogle meget store Præstekald nærmest ved Kjøbenhavn og Landets andre større Stæder, ere Offer og Alcidensfer blevne til en heel stor Sum, ligesom det paa den anden Side er vist, at Offer og Alcidensfer rundt omkring paa Landet i det Hele taget ikke ere væsentlig store;

men hvad jeg lægger overordentlig Vægt paa, er, at Offer og Alcidensfer, saavel Betaling for de ministerielle Handlinger som Høitidsofferet, faae Charakteren af den fuldstændigste Frivillighed. Det er min Overbeviisning, at man ikke kan skabe Kirkens Embedsmænds og Menighedernes Samliv paa en mere sølelig Maade end ved at slaae Offer og Alcidensfer fast som en Skat, lignet paa Folket ligesom en Fattigskat. Den høitærede Minister sagde igaar, at der allerede var steet en Afløsning deraf paa Stæder, hvor vedkommende Parter vare enige derom, men jeg maa tillade mig at sige, at jeg ikke troer, det er lovmedholdeligt, jeg troer, det er en Beskatning, og Beskatningsretten ligger her. Jeg er overbeviist om, at det vilde være et langt bedre Fremstridt først at hæve Forordningen af 9de Juni 1847, som slaae fast, at Skolelærere og Præster, som ere utilfredse med Offerets Størrelse, kunne faae det bestemt. Det var en overmaade uheldig Forordning, og den har skadet Samlivet mellem Menighed og Præst meget, den støttede sig paa Danske Lov 2—12—5 og 2—15—10, som igjen støttede sig paa de Geistliges Privilegier af 15de December 1670 § 5, men saavel dennes Bestemmelser som Bestemmelserne i Danske Lov maatte synke i deres Grav. Jeg gjentager det, lad Offer og Alcidensfer være fuldstændig frie; søg ved Keilighed, ved indtrædende Balancer — og det kan skee, om det endogaa er et noget stærkere Stridt — at hæve et enkelt Offer aldeles, s. Ex. Offeret ved Barmndaab; der gives jo med Rette ikke noget Offer ved Alterets Sakramente, hvorfor skal der da gives ved Daabens Sakramente? Det er rigtigt, at denne Handling foretages under Gudstjenesten i Menighedens Midte, men det er paa den anden Side urigtigt, at Offertjenesten skal forhale Tiden med al den Uro og Uleilighed, den forarsager. Lad det blive bitterligt for alle Menighederne i Landet, at de kunne give Høitidsoffer eller lade det være, lad det blive klart for dem, at der ikke paahviler dem nogen som helst Forpligtelse i saa Henseende, saa er jeg overbeviist om, at hvad der tabes for Præsterne i materiel Henseende vil opveies paa anden Maade og i langt større Grad til deres Fordeel.